

QORTI CIVILI
PRIM' AWLA
ONOR. MHALLEF
JACQUELINE PADOVANI GRIMA LL.D. LL.M. (IMLI)

Seduta ta' Nhar it-Tnejn 14 ta' Mejju 2018

Rikors Numru: 275/2018 JPG

Kawza Numru: 16

**Fl-atti tal-mandat ta' sekwestru nru:
381/2018 LSO**

HSJ Limited (C-80817)

Vs

**S.I.T Swimpool Innovation
Technologies Limited (C-70874)**

Il-Qorti,

Rat ir-rikors ta' S.I.T Swimpool Innovation Technologies Limited (C-70874) datat 26 ta' Marzu 2018 a fol 1 et seqq li jaqra hekk:

Illi dan huwa rikors ghar-revoka tal-mandat ta' sekwestru bin-numru 381/2018;

Illi s-socjeta' sekwestrata S.I.T. Swimpool Innovation Technologies Limited dahlet f'kuntratt t'appalt mas-socjeta' sekwestranti HSJ Limited datat tmintax (18) ta' Dicembru elfejn u sbatax (2017) (Hawn anness u mmarkat bhala Dok. 'A');

Illi permezz ta' dan il-kuntratt s-socjeta' sekwestrata obligat ruhha illi tesegwixxi xogholijiet versu s-socjeta' sekwestranti ghall-hlas ta' tmienja u erbghin elf Euro (€48,000) li s-sekwestranti obligat ruhha li thallas lill-esponenti ghax-xogholijiet esegwiti u materjal ipprovdut;

Illi ghalkemm l-esponenti esegwit parti mix-xogholijiet in kwistjoni, hija kellha tieqaf mix-xogholijiet taghha hesrem minhabba li s-socjeta' sekwestranti naqset milli taghmel il-pagamenti dovuti ghax-xogholijiet esegwiti u materjal ipprovdut li jammontaw ghal circa sitta u ghoxrin elf (€26000);

Illi interpellata mis-socjeta' esponenti sabiex thallas dawn l-ammonti, is-socjeta' sekwestranti baqghet inadempjenti. Sahansitra, is-socjeta' esponenti intavolat zewg ittri ufficjali taht Artikolu 166A tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta, liema ittri ghadhom ma gewx notifikati lis-socjeta' sekwestranti (Ara kopji tal-ittri ufficjali hawn annessi u mmarkati bhala Dok. 'B' u Dok. 'C');

Illi matul dan kollu, l-esponenti giet notifikata b'dan il-mandat ta' sekwestru ghall-ammont ta' mija u hamsin elf Euro (€150,000) intavolat mis-socjeta' sekwestranti;

Illi dan l-ammont qatt ma jista' jigi gustifikat in vista tal-fatt illi kif jixhed il-kuntratt t'appalt hawn anness u mmarkat bhala Dok. 'A', l-esponenti ma thallsitx ghall-ammonti ta' madwar €26,000 ghall-parti mix-xogholijiet esegwiti minnha. Kif inhu possibli allura li s-socjeta' sekwestranti taghmel mandat fl-ammont ta' €150,000 meta dawn ix-xogholijiet esegwiti u materjal pprovdut (li l-esponenti ma thallsitx taghhom) huma fl-ammont ta' ftit iktar minn €26000?;

Illi ghalhekk johrog bic-car illi dan il-mandat mitlub mis-socjeta' sekwestranti huwa wiehed eccessiv bl-intenzjoni li jkisser u jhalli impatti serji fuq is-socjeta' esponenti. Filfatt, l-effetti ta' dan il-mandat m'huma jaghmlu xejn ghajr hsara finanzjarja detrimental li lis-socjeta' esponenti li ghandha biss kont bankarju wiehed gewwa Malta u

ghalhekk ma tistax topera kif tixtieq minhabba dan il-mandat li lanqas biss huwa gustifikat!;

Illi konsegwentament it-talba ghal hrug ta' mandat ta' sekwestru hija wahda manifestament malizjuza, frivola u vessatorja u dan ai termini ta' l-artikolu 836(8)(d) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta;

Illi ghal dawn ir-ragunijiet, l-esponenti qieghdha umilment titlob lil din l-Onorabbli Qorti sabiex:

- i. Tirrevoka contrario imperio il-mandat ta' sekwestru akkordat nhar is-sebgha (7) ta' Marzu elfejn u tmintax (2018) abbazi li l-ammont mitlub huwa prima facie eccessiv u mhux gustifikat ai termini ta' Artikolu 836(1)(d) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta; u*
- ii. Tordna lis-socjeta' sekwestranti sabiex thallas l-penali ta' mhux inqas minn elf mija u erbgħa u sittin euro u disgħa u sittin ċenteżmu (€1,164.69) u mhux iżjed minn sitt elef disa' mija u tmienja u tmenin euro u tnax-il ċenteżmu (€6,988.12) peress illi t-talba tar-rikorrent saret b'malizzja u hija frivola u vessatorja ai termini ta' Artikolu 836(8)(d) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta; u*
- iii. Tikkundanna lis-socjeta' sekwestranti sabiex thallas id-danni sofferti mis-socjeta' esponenti ai termini ta' Artikolu 836(8) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta; u fl-eventwalita' li ma tilqax it-talba għat-thassir ta' dan il-mandat,*
- iv. Tordna lis-socjeta' sekwestranti sabiex tagħti garanzija xierqa għall-hlas tal-penali u/jew ta' danni u imgħax ai termini ta' Artikolu 838A tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili, Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta*

u dan salv kull provvediment iehor illi din l-Onorabbli Qorti jidhrilha li hu xieraq u opportun.

Rat illi l-atti tar-rikors promotur, d-digriet u l-avviz tas-smiegh gew debitament notifikati skond il-ligi.

Rat in nota fl-atti tal-mandat ta' S.I.T Swimpool Innovation Technologies Limited (C-70874) datata 19 ta' April 2018, a fol 16 li taqra hekk:

Illi in sostenn tat-talba taghha rigward l-eccessivita' ta dan il-mandat, is-socjeta' esponenti permezz ta' din in-nota qieghdha tesebixxi kopja tar-rikors guramentat bin-numru 265/2018 JPG, hawn anness u mmarkat bhala Dok. 'A', u tirrileva illi s-socjeta attrici fethet kawza da liquidarsi kontra yaghha u mhux wahda b'ammont specifiku. Li kieku stess l-ammont ta' €150,000 sekwestrati permezz ta' dan il-mandat kien b'xi m od gustifikabbli u dovut, is-socjeta' attrici messha fethet kawza fejn talbet il-likwidazzjoni tal-istess u mhux wahda fejn il-valur mhux specifikat.

Rat ir-risposta tas-socjeta' HSJ Limited (C-80817) datat 25 ta' April 2018, a fol 23 et seqq li taqra hekk:

Illi s-socjet' rikorrenti qieghda titlob ir-revoka tal-mandat kawtelatorju ta' sekwestru odjern ai termini tal-Art 836(1)(d) tal-Kap 12;

*Illi preliminarjament, huwa car l-ilment tas-socjeta' rikorrenti huwa biss dwar l-eccessivita' tal-mandat kawtelatorju odjern, allura huwa naturali illi t-talba kellha, u ghandha, tkun ghal revoka **parzjali, u mhux totali**, tas-sekwestru. Fuq dan il-punt, jigi rilevat ukoll illi s-socjeta' rikorrenti fl-ebda waqt fir-rikors taghha ma hija qed tallega illi s-sekwestru kawtelatorju per se mhux gustifikat, izda sempliciment illi fil-fehma taghha, l-ammont huwa eccessiv. Illi huwa car ghalhekk illi l-ewwel talba tas-socjeta' rikorrenti ghandha tigi interpretata f'sens ta' tnaqqis fl-ammont kawtelat permezz tas-sekwestru kawtelatorju odjern, u mhux ghar-revoka totali tal-istess;*

Illi minghajr pregudizzju ghas-suespost u fi kwalunkwe kaz, it-talba tas-socjeta' rikorrenti m'ghandha tigi qatt milqugha stante illi mhuwiex minnu li s-sekwestru odjern huwa wiehed eccessiv.

Illi fil-mori tal-kawza prezentata mis-socjeta' esponenti fl-ismijiet premissi, ser ikunu qeghdin jitresqu provi illi mhux biss jiggustifikaw l-ammont kawtelat b'dan is-sekwestru, izda sahsitra jikkonfermaw kif d-danni sofferti mis-socjeta' esponenti fil-fatt jeccedu dan l-ammont, u dan minhabba illi l-hsarat fix-xogholijiet imwettqa mis-socjeta' rikorrenti ghadhom qeghdin jigu zvelati sal-lum il-gurnata. Kien b'sens ta' umilta' pero, illi s-socjeta' esponenti illimitat is-sekwestru odjern sal-ammont ta' Danni li hija kienet f'pozizzjoni li tillikwida sad-data tal-prezentazzjoni tal-istess sekwestru;

*Illi bla pregudizzju ghas-suespost, is-socjeta' rikorrenti ma ressqet ebda provi illi s-sekwestru kawtelatorju odjern, **almenu fuq bazi prima facie**, huwa eccessiv. L-oneru tal-prova f'dan il-kaz huwa tal-parti li tkun qiegħda titlob ir-revoka ta' kwalunkwe mandate kawtelatorju, u mhux tal-parti li tkun ottjeniet il-hrug tas-sekwestru, u dank if inhu mitlub mill-Art 836(2) tal-Kap 12 Ligijiet ta' Malta*

*Illi dwar dan il-punt il-Qrati tagħna ppronuncjaw ruhhom diversi drabi, fosthom permezz tas-sentenza ta' dina l-Onorabbli Qorti, diversement presjeduta, datata l-5 ta' Frar 2015 fl-ismijiet *More Supermarkets (Hamrun) Limited (C-57252) et vs Alexander Farrugia (ID 99676M) et (Rik Nru 1046/2014)*, fejn intqal:*

Tqis illi r-rikorrent ma gab ebda prova, imqar wahda prima facie, li l-ammont mitlub li jigi kkawtelat bil-mandat ta' sekwestru kawtelatorju mhuwiex gustifikat jew li fic-cirkostanzi ma jkunx ragjonevoli li jinzamm fis-sehh l-att kawtelatorju jew parti minnu jew li dan l-att jew parti minnu mhuwiex aktar mehtieg jew gustifikabli.

Tqis illi r-rikors huwa pjuttost xott u lakoniku f'dan ir-rigward ghax ma jinvoka l-ebda dispozizzjoni partikolari tal-ligi li abbazi tagħha qiegħda tintalab ir-revoka tal-Mandat u jghid biss illi “ l-allegazzjonijiet ta' Danni sofferti mill-intimati (recte) huma bla bazi legali”. Certament din hija kwistjoni li tista' tigi derterminata biss fil-kawza propja bejn ilkontendenti dwar il-mertu.

Tqis illi l-Artikolu 836(2) tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta jagħmel car illi “il-persuna li tagħmel ir-rikors skont is-subartikolu [836](1) għandha flimkien mar-rikors, tipprezenta bil-miktub is-sottomissjonijiet kollha li tkun trid tagħmel flimkien mad-dokumenti kollha li jsostnu t-talba li tkun trid tipprezenta.” Ir-

rikorrenti m'ghamel xejn minn dan hlief li qieghed jghid li l-allegazzjoni ta' Danni sofferti mill-intimati hija bla bazi legali u ma jistax wiehed jaqbad u jaghmel mandat u allegazzjoni ta' danni ta' ammont daqshekk sostanzjali u jigi milqugh.

Tqis illi l-kwistjoni dwar jekk il-pretensjonijiet tas-socjetajiet intimati kif dedotti fir-Rikors Mahluf Nru. 1001/14 LM mhumiex bla bazi legali jew le, hija kwistjoni li tista' tigi determinate biss fil-kawza dwar il-mertu u mhux f'dan l-ezami preliminari mad-daqqa t'ghajn li qieghed issir skont din il-procedura ai termini tal-Artikolu 836 tal-Kap. 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Tqis illi fir-rigward tal-proceduri li jsiru ai termini tal-imsemmi Artikolu 836 tal-Kap.12, il-Qorti kemm-il darba ghamlitha cara illi hija b'ebda mod ma ghandha tidhol fil-fond tal-Overtenza ghaliex kif irritenew diversi drabi l-Qrati taghna, l-procedura mahsuba fl-Artikolu 836 ghandha tkun wahda sommarja, u l-ezami taghha ghandu jkun biss ta' prima facie¹. Dan qalitu din il-Qorti fil-kawza "Camilleri vs Gove' et" deciza fl-10 ta' Mejju 2001 b'dawn il-kliem:

"mid-dispozizzjoni tal-istess Artikolu 836 jidher li l-uniku ezami lit rid taghmel din il-Qorti huwa biss dak ta' prima facie u dan ghaliex il-mertu kollu jigi nvestigat fil-kawza proprja bejn il-partijiet, u ghalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami lit rid taghmel il-Qorti f'dan l-istadju u dan a tenut kont li hawn si tratta dejjem ta' procedura preliminari li ghad qed tistenna l-ezitu final ital-kawza proprja."²

Tqis illi fl-ambitu tal-ezami prima facie li jrid isir minn din il-Qorti skont din il-procedura sabiex jigi accertat jekk l-ammont mitlub li jigi kkawtelat bil-Mandat huwiex gustifikat jew le, ikun xi jkun l-ezitu ta' dan l-ezami prima facie, huma milqugha, dan bl-ebda mod ma jincidi fuq l-ezitu tal-kawza dwar il-mertu.

...Ezami prima facie huwa wiehed preliminari, mhux fil-fond u jirreferi ghal dak li jirrizulta mad-daqqa ta' ghajn. (enfasi mizjud)

¹ J.V&S. Developments Limited (C-28790) vs Scala Developments Limited, PA deciza 9 ta' Jannar, 2012

² Issir referenza ukoll ghas-sentenza Emanuel Sammut vs Josephine Sammut, Pa deciza fil-5 ta' Gunju 2003

Illi fil-kaz odjern, huwa evidenti illi s-socjeta' rikorrenti ressqet ebda prova in sostenn tat-talba taghha, u ddecidiet minflok li tistrieħ fuq il-fatt illi l-ammont kawtelat permezz ta' dan is-sekwestru jeccedi l-valur talkuntratt t'appalt ta' bejn il-partijiet. B'kull rispett lejn ir-rikorrenti, il-fatt illi l-valur tas-sekwestru huwa eccessiv, u dan peress illi ,kif diga ritenut iktar 'il fuq f'din ir-risposta, ser jigi pruvat fil-mori tal-kawza illi d-danni sofferti mis-socjeta' esponenti jeccedu bil-bosta l-valur tal-kuntratt ta' appalt.

Ghaldaqstant, u ghar-ragunijiet kollha fuq premissi, is-socjeta' esponenti tirrileva illi l-mandat kawtelatorju taghha huwa wiehed gust u li ghandu jibqa fis-seħħ fl-intier tieghu, u ghalhekk jitolbu lil dina l-Onorabli Qorti sabiex tichad it-talba tar-rikorrentifl-intier taghha.

Bl-ispejjez ta' dawn il-proceduri kontra l-istess rikorrenti.

Semghet ix-xhieda bil-gurament;

Rat l-atti u d-dokumenti kollha tal-kawza ezebiti.

Semghet it-trattazzjoni mill-partijiet;

Ikkonsidarat:

Giuliano Cimmino xehed illi huwa jokkupa l-kariga ta' direttur fi hdan is-socjeta HSJ Limited u kkonferma li l-istess socjeta kienet tat zewg kuntratti t'appalt lis-socjeta S.I.T Swimpool Innovations Technologies Ltd, li wiehed kellha l-valur ta' circa €25,000 u l-iehor kellu valu ta' circa €48,000. Xehed illi d-danni subiti minn HSJ Limited jammontaw ghal aktar minn €150,000, u huma derivanti mill-abbandun da parti tas-socjeta sekwestrata tax-xogholijiet in kwistjoni wara li kienet lestiet biss circa 30% tax-xoghol li kellu jsir. Rigward x'inhuma d-danni, spjega illi s-socjeta sekwestrata kellha tizvolgi xoghol t'impjantistika u opri ta' installazzjoni ta' elettriku, kif ukoll tformixxi materjal, u peress illi abbandunat l-appalt kellhom isibu kumpaniji ohra sabiex ilestu x-xoghol originali, li wassal ghalhekk ukoll sabiex is-socjeta sekwestranta kellha thallas ghal xi materjal ghal xejn. Zied li peress li z-zmienijiet kienu qosra ma kellhomx bizejjed hin biex jinnegozjaw u jippategjaw termini vantagguzi ghat-tlestijiet tax-xogholijiet li

kellhom isiru, u ghalhell mill-analizi preliminari li ghamlet is-socjeta sekwestranti waslu ghal konkluzjoni li d-dannu subit kien ta' madwar €200,000 jew mhux aktar.

Marco Illuzzi xehed illi s-socjeta sekwestrata kienet giet ikkominjonata mis-socjeta sekwestranti sabiex tesegwixxi xogholijiet fuq hitan, bil-valur ta' €48,000 eskluż il-VAT, u ta' dawl u ilma bil-valur ta' €25,000 eskluż il-VAT. Xehed illi bejn il-partijiet kienet qamet disputa peress illi s-socjeta sekwestranti ma kienetx ghamlet il-pagamenti skont kif dovuti. Spjega li 30% tal-ammont dovut kellu jithallas mal-iffirmat tal-kuntratt t'appalt, 30% ohra kellhom jithallsu fl-10 ta' Jannar, 30% ohra fit-30 ta' Jannar u l-ahhar 10% meta x-xogholijiet jigu konkluzi. Qal illi sal-10 ta' Frar 2018 is-socjeta sekwestrata kienet ghada rcievet biss minghand is-socjeta sekwestranti il-pagament li kien dovut mal-iffirmar tal-kuntratt u nofs il-pagament li kellu jsir fl-10 ta' Jannar 2018, meta sa dak iz-zmien kienu lahqu lestew 70% mix-xoghol li kellu jsir. Xehed li ghalhekk is-socjeta sekwestrata kienet waqfet tahdem ix-xoghol miftiehem peress illi ma setghatx thallas lil haddiema taghha galadarba ma kienetx qed tigi mhallsa. Rigward l-allegazzjoni li x-xoghol sar hazin xehed illi s-socjeta sekwestranti baqghat tuza t-teknici provduti minnha anke wara li s-socjeta sekwestrata ma baqghatx tahdem. Rigward l-ilment tas-socjeta sekwestranti relatat ma' pjattaforma li kellha terga ssir xehed illi il-problemi ta' dhul ta' ilma m'ghandhomx x'jaqsmu max-xoghol li ghamlet is-socjeta sekwestrata, izda ma xoghol li ghamel haddiehor.

Ikkonsidrat;

Ir-revoka ta' dan il-mandat qed tintalab a bazi tal-Artikolu 836(1) (d) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

Illi l-Artikolu 836 (1) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta jipprovdi li:-

“836. (1) Minghajr ebda preġudizzju ghal kull jedd iehor taht dan il-Kodiċi jew kull liġi ohra, l-intimat li jkun inhareġ att kawtelatorju kontrih jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun harġet l-att kawtelatorju, jew inkella, jekk tkun saret kawża, jista' jaghmel rikors lill-qorti li tkun qeghda tittratta dik il-kawża li fih jitlob li l-att kawtelatorju jiġi revokat, sew ghal kollox jew f'parti minnu, ghal xi wahda minn dawn ir-raġunijiet li ġejjin:

- (a) *Omisses;*
- (b) *Omisses*
- (c) *Omisses;*
- (d) *jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx prima facie gustifikat jew ikun eċċessiv; jew*
- (e) *Omisses*
- (f) *Omisses*

Qabel ma tezamina, l-kawzali fuq indikat, din il-Qorti sejra isemmi uhud mill-principji elementari illi fuqhom jissejsu kawzi dwar ir-revoka ta' Mandati Kawtelatorji.

Il-Qrati enuncjaw principji mportanti fir-rigward ta' kawzi dwar revoka ta' Mandati Kawtelatorji **fejn l-ezami li hija mistennija illi taghmel il-Qorti huwa wiehed *prima facie***. Illi fil-kawza fl-ismijiet “**Castelli Av. Carmelo noe vs Focal Maritime Services Ltd et**” tas-**26 t`April 2002** per **Onor Imhallef Dr. G. Camilleri** intqal hekk:-

“Skond l-artikolu 836 (d) u (f) tal-Kap 12 jista' jigi revokat jekk jintwera li l-ammont mitlub ma jkunx 'prima facie' gustifikat jew ikun eccessiv jew jekk jintwera li fic-cirkostanzi ma jkunx ragonevoli li jinzamm fis-sehh l-att kawtelatorju jew parti minnu mhuwiex aktar mehtieg jew gustifikabbli. L-ezami li trid taghmel il-Qorti f'dan il-kuntest huwa wiehed 'prima facie'.”

Illi fid-digriet fl-ismijiet “**Joseph Camilleri et vs Anthony Gove' et**” tal-**10 ta' Mejju 2001** per **Onor Imhallef Dr. R. C. Pace** , u “**Josephine Sammut vs Emanuel Sammut et**” tad-**29 ta' Novembru 2001** per **Onor Imhallef Dr. R. C. Pace** inghad ukoll

*“li mid-dispozizzjoni tal-istess **Artikolu 836** jidher li l-unika ezami li trid taghmel din il-Qorti huwa dak biss ta’ ‘prima facie’, u dan ghalix il-mertu kollu jigi nvestigat fil-kawza propja bejn il-partijiet, u ghalhekk hemm limitazzjoni sinifikanti fl-ezami li trid taghmel l-Qorti f’dan l-istadju, u dan tenut kont li hawn ‘si tratta’ dejjem ta’ procedura preliminari, li ghad qed tistenna l-ezitu finali tal-kawza proprja.”*

Hekk ukoll fid-decizjoni fl-ismijiet **“Tanya Chetcuti proprio et nomine vs Hugo Chetcuti”** tas- **27 ta’ Gunju 2002** per **Onor Imhallef Dr. R. C. Pace** inghad:-

*“Illi fil-fatt jista’ jinghad li dak li trid taghmel il-Qorti f’din il-procedura huwa biss sabiex tezamina ‘prima facie’ jekk min hareg il-mandat kellux pretensjoni legali ghall-istess, u dan indipendentement jekk tali pretensjoni hijiex fondata jew le, peress li dan l-ahhar ezami jifforma l-mertu tal-kawza, li din il-Qorti bil-procedura premissa, ovyament ghandha thalli fil-gudizzju taghha, jew ta’ Qorti ohra, ghall-ezitu tal-kawza. (“**P.J. Sutters Company Limited vs Concept Limited**” – **P.A. (RCP). 10 ta’ Mejju 2001**; “**Visa Investments Ltd vs Blye Engineering Co. Ltd**” **P.A. (RCP) 7 ta’ Frar 2001**)”*

Vide ukoll (**“Yorkie Clothing Industry Ltd”** u **“Calleja Cremona Dr. Lilian”** –tat-**30 ta’ Mejju 2002** per **Onor Imhallef Dr. R. C. Pace**) kif ukoll **“John Zarb vs Port Cottonera Ltd”** tas-**16 ta’ Settembru 2002** per **Onor Imhallef Dr. T. Mallia**).

Is-sekwestrata talbet illi l-mandat in kwistjoni jigi rrevokat ai termini tal-artikolu 836 (1) (d) u (f)tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta’ Malta. F’dan ir-rigward, kif gie osservat fid-decizjoni fl-ismijiet **Therese Mangion Galea v. Desmond Stanley Stewart**, deciza minn din l-Qorti diversament presjeduta fid-29 ta’ Lulju 2005, il-kejl li ghandu jittiehed biex jitqies it-thassir ta’ Mandat kawtelatorju taht din il-kawzali [l-Artikolu 836(1)(d)] huwa wiehed li jorbot il-kawzali ta’ l-istess Mandat mal-kreditu msemmi fih. Dan ifisser li l-Qorti ghandha tistharreg fl-ewwel lok jekk jirrizultax mad-daqqa t’ghajn li r-rikorrent ezequant ghandu bazi ta’ pretensjoni (dak li f’oqsma ohra ta’ dritt jissejjah il-‘*fumus juris*’ tal-pretensjoni dedotta), u fit-tieni lok jekk wasalx

biex 'jillikwida' tali pretensjoni f'somma li taqbel ma' l-ammont minnu mahluq fil-Mandat. Wiehed m'ghandu qatt jinsa li f'dan il-kuntest, il-Qorti trid tkun gwidata mill-principju li **d-dritt ghall-azzjoni gudizzjarja m'ghandux jigi mfixkel jew imwarrab b'leggerezza**, u l-iehor daqstant siewi li huwa dritt li persuna thares l-interessi taghha fil-milja taghhom sakemm il-jedd sostantiv lilha kontestat jigi definit minn Qorti.

Il-Qorti rat illi skont ix-xhieda prodotti, l-ammont ta' danni li gie kawtelat permezz tal-mandat kawtelatorju in kwistjoni huwa bbazat fuq allegati danni subiti mis-socjeta sekwestranta minhabba l-fatt illi s-socjeta sekwestrata abbandunat l-appalt li kien gie moghti lilha mis-socjeta sekwestranti. Skont ix-xhieda prodotti, id-danni subiti kienu jikkonsistu fil-fatt illi ma kellhomx bizejjed zmien biex ikunu jistghu jinnegozjaw prezzijiet ahjar ma' appaltaturi ohra biex ix-xoghol jitlestha fil-hin, u ghaliex kellhom ihallsu xi materjali darbtejn, jew ghalxejn.

Jirrizulta, u mhux kontestat illi s-socjeta sekwestranti kienet diga ghamlet xi pagamenti akkont tal-ammont totali li kellu jkun dovut, liema ammont lanqas ma hu ikkontestat. Jirrizulta u mhux kontestat ukoll illi s-socjeta sekwestrata kienet diga lestiet parti mill-appalt li gie moghti lilha, ghalkemm hu kkontestat kemm hu l-ammont ta' xoghol li lahaq tlesta.

Fil-fehma tal-Qorti ghalhekk, ghalkemm jirrizulta *prima facie* li s-socjeta sekwestranti ghandha dritt x'tituleta, ikkonsidrat li m'hemmx kontestazzjoni li s-socjeta sekwestrata abbandunat l-appalt, l-ammont kawtelat minnha huwa eccessiv ferm. Dan ikkonsidrat illi l-ammont li gie kawtelat huwa **circa d-doppju tal-valur globali tal-appalt**. Il-Qorti rat illi mill-provi jirrizulta illi s-socjeta sekwestranti lahqet hallset circa 45% mill-valur tal-appalt, u tqis illi l-ammont li ghandu jigi kawtelat ghandu jkun **fuq ir-rimamenti valur tal-appalt, u cioe fuq l-ammont ta' €40,150**.

Ghaldaqstant din it-talba qed tigi milqugha, u l-ammont kawtelat qed jigi ridott ghall-ammont ta' erbghin elf u mija u hamsin ewro (€40,150).

Ikkonsidrat;

Is-socjeta sekwestrata qed titlob ukoll illi jigu mposti fuq is-socjeta sekwestranta penali ai termini tal-Artikolu 836(8)(d) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.

It-talba għall-penali taht l-Artikolu 836(8) hija sanzjoni fakoltativa imholliha fid-diskrezzjoni tal-istess Qorti wara li jintwera għas-sodisfazzjoni tagħha, li sehhet wahda mic-cirkostanzi mahsuba mill-ligi għall-impozizzjoni tal-istess sanzjoni, u cioe' is-subincizi (a) sa (d), tal-Artikolu 836(8) tal-Kapitolu 12 tal-Ligijiet ta' Malta.³ L-Artikolu 836(8) tal-Kapitolu 12 huwa ta' ordni pubblika bl-iskop li jigi assikurat is-serjeta tal-process gudizzjarju u sabiex l-istitut ta' mandati kawtelatorji ma jigix uzat abbusivament.⁴

Għalhekk il-Qorti tkun tenuta li timponi dawn il-penali biss fejn jirrizultaw l-estremi indikati mill-ligi, u cioe:-

(a) jekk ir-rikorrent, mingħajr raġuni valida, ma jagħmilx il-kawża dwar it-talba fiż-żmien stabbilit bil-ligi;

(b) jekk, fit-talba tal-konvenut għat-tneħħija tal-att kawtelatorju, l-attur jonqos milli jiġġustifika li l-att kawtelatorju kellu jinħareġ jew illi fi żmien ħmistax-il jum qabel ma jkun sar ir-rikors għall-ħruġ tal-att kawtelatorju, huwa jkun b'xi mod talab lill-konvenut li jhallas id-dejn, jew, jekk id-dejn ma jkunx wieħed likwidu, sabiex jipprovdi sigurtà biżżejjed: Iżda d-disposizzjonijiet ta' dan il-paragrafu ma għandhomx japplikaw meta jintwera li kien hemm raġunijiet ta' urġenza għall-ħruġ tal-mandat;

(ċ) jekk iċ-cirkostanzi tad-debitur kienu tali li ma jagħtux lok għal xi dubju raġonevoli dwar il-likwidità tiegħu u dwar il-kapacità finanzjarja tiegħu li jhallas it-talbiet tar-rikorrent, u din il-qagħda tad-debitur kienet magħrufa sew;

(d) jekk it-talba tar-rikorrent tkun wahda li ssir b'malizzja, tkun frivola jew vessatorja.

Fir-rigward tas-sub-inciz (d) intqal illi l-buona fede hija prezunta u l-hazen irid jigi provat.⁵ Għalhekk min jissoleva l-malizzja u l-frivolita jehtieg illi jipprovahom.⁶

³ **Av. Ann Fenech noe vs Il-Bastiment MY Whispering Angel**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 5 ta' Gunju 2015.

⁴ **Joseph Tabone vs Capece Construction Limited**, Prim'Awla tal-Qorti Civili, deciza 14 ta' Awissu 2013; **Carmel Farrugia et vs Charmaine Farrugia noe et**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 2 ta' Awissu 2012; **Cole Foods Limited vs Euro Imports Limited**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 13 ta' Marzu 2003; **Joseph Rapa vs Raymond Sammut**, Qorti tal-Appell Civili, deciza 13 ta' Marzu 2001.

⁵ **Av. Ann Fenech noe vs Il-Bastiment MY Whispering Angel**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 5 ta' Gunju 2015.

⁶ **Dolores sive Doreen Vella vs Peter Paul Vella noe et**, Prim'Awla tal-Qorti Civili deciza 25 ta' Gunju 2014.

Il-Qorti rat illi mhux kontestat illi s-socjeta sekwestrata kienet abbandunata l-appalt moghti lilha mis-socjeta sekwestranti; **hija r-raguni ghal dan l-abbandun li hija kkontestata**. Il-Qorti ghalhekk tqis illi ghalkemm huwa minnu li l-ammont kawtelat kien eccessiv, ma giex sufficjentement provat in-nuqqas ta' *buona fede* da parti tas-socjeta sekwestranti, li kif diga intqal huwa fuq, jidher li almenu fuq bazi ta' *prima facie* kienet gustifikata li tirrikorri ghal din il-procedura sabiex tikkawtela l-pretensjoni taghha.

Ghaldaqstant din it-talba qed tigi michuda.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta sekwestrata talbet ukoll lil din il-Qorti sabiex tikkundanna lis-socjeta sekwestranti thallas id-danni sofferti mis-socjeta' esponenti ai termini ta' Artikolu 836(8) tal-Kodici ta' Organizzazzjoni u Procedura Civili. Il-Qorti tibda billi tirileva illi huwa car illi s-socjeta sekwestrata qed tibbaza din it-talba taghha fuq is-sub-artikolu (9) tal-Artikolu 836, u mhux is-sub-artikolu (8) kif citat minnha fir-rikors taghha.

Wara li rat l-atti kollha, il-Qorti tqis illi din it-talba tas-socjeta sekwestrata ma tistghax tigi milqugha, u dan billi s-socjeta sekwestrata ma resqitx provi ghal kwantifikazzjoni tad-danni, u filfatt lanqas biss resqet prova li sofriet xi dannu. Fl-assenza ta' tali provi, il-Qorti ma tistghax tilqa' din it-talba.

Ikkonsidrat;

Is-socjeta sekwestrata talbet ukoll illi fil-kaz li dan il-mandat ma jigix revokat, il-Qorti timponi l-hlas ta' garanzija fuq is-socjeta sekwestranti.

Kif inghad fis-sentenza **Zarb vs Port Cottonera Limited** deciza fit-18 ta' Settembru 2002:

“[i]l-principju assodat mill-gurisprudenza lokali hija li ezercizzju ta' dritt ma jista' qatt iwassal ghar-responsabbilta' ghad-danni, sakemm dak id-dritt ma jkunx abbuzat u jkun ezercitat fil-limiti permessibili mil-ligi.”

Intqal ukoll fis-sentenza fl-ismijiet **Darmanin vs Cachia et** deciza fil-31 ta' Lulju 2007

illi:

“...minbarra dan il-liġi trid ukoll li lill-Qorti tintwera “kawża ġusta” biex twassalha tqieghed fuq il-parti eżekutanti ta’ Mandat kawtelatorju l-piż li toffri garanzija tajba. Il-fatt wahdu li jkun inhareġ il-Mandat ma jitqiesx bhala “kawża ġusta” għall-finijiet ta’ dan l-artikolu. Lanqas ma jidher li huwa biżżejjed biex jikkostitwixxi “kawża ġusta” għall-finijiet tal-artikolu 838A il-fatt li persuna li kontriha jkun inhareġ Mandat kawtelatorju tkun qegħda ġġarrab danni minhabba dak il-Mandat. Irid ikun hemm raġunijiet oħrajn, iżjed serji u impellenti, li jwasslu lill-Qorti tagħti dik is-sanzjoni, x’aktarx imsejsin fuq il-htija kif imfissra fl-artikoli 1031 u 1032 tal- Kodiċi Ċivili.”

Il-Qorti tqis illi fil-kaz in ezami ma ntwerietx kawża ġusta għall-imposizzjoni tal-garanzija il-ghaliex ma tressqux raġunijiet serji u impellanti illi jinducu lil din il-Qorti tordna is-sanzjonijiet mitluba u dana il-ghaliex minkejja illi l-mandat kien eccessiv ma jidherx illi dan sar b’xi malizja u b’abbuz tal-proceduri legali.

Għal dan il-motivi, il-Qorti taqta’ u tiddeciedi filli filwaqt li tichad it-tieni, t-tielet talba, u r-raba’ talba tilqa’ limitatament l-ewwel talba tas-socjeta sekwestrata u tirriduci l-ammont kawtelat permezz tal-mandat ta’ sekwestru akkordat nhar is-sebgha (7) ta’ Marzu elfejn u tmintax (2018) ghas-somma ta’ erbghin elf u mija u hamsin ewro (€40,150).

L-ispejjez ghandhom jithallsu in kwantu għal 75% mis-socjeta sekwestranti u 25% mis-socjeta sekwestrata.

Moqrija

Mhallef Jacqueline Padovani Grima LL.D. LL.M. (IMLI)

**Lorraine Dalli
Deputat Registratur**